

Digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin
DigiNet -oppilaitosverkostot

HYVINVOINTIALUEIDEN JA OPPILAITOSTEN YHTEISTYÖ

Digitaalisen hyvinvoinnin ja terveyden DigiNet-oppilaitosverkostot ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa TKIO-toiminnoissa

Alueellista ja kansallista TKIO-yhteistyötä

Hyvinvointialueiden yhtenä tehtävänä on koulutus- ja tutkimustoiminnan ohjaus, koordinaatio ja kehittäminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain 32 §:n mukaan ”Hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden”. Laki myös velvoittaa hyvinvointialueet yhteistyöhön oppilaitosten kanssa, erityisesti osaamis- ja työvoimatarpeen arvioinnissa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Tehtävän toteutuksessa yhteistyö alueen oppilaitosten kanssa on keskeisessä asemassa.

Suomessa toimii Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla 13 yliopistoa ja 24 ammattikorkeakoulua kattavasti eri hyvinvointialueiden alueilla. Näiden lisäksi alueilla on 59 sosiaali-, terveys- kasvatus- ja liikunta-alan toisen asteen ammatillista koulutusta tarjoavaa oppilaitosta.

Hyvinvointialueiden ja eri oppilaitosten yhteistyönä on merkityksellistä muodostaa kansallinen ekosysteemi, keskinäinen verkosto. Ekosysteemin keskeisenä tehtävänä on edistää sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa että hyvinvointialueiden henkilöstön osaamisen (TKIO) vahvistamista. Vahva kansallinen verkostomaisesti toimiva ekosysteemi mahdollistaa myös vaikuttavan kansainvälisen yhteistyön.

Hyvinvointialueiden ja oppilaitosten välinen yhteistyö sekä sen uusien muotojen valmistelu ovat jo käynnissä maanlaajuisesti. Alueellisesti kunkin alueen oppilaitokset voivat toimia yhteistyö- ja keskustelukumppaneina. Kansallisessa yhteistyössä STM:n koolle kutsumat Digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin DigiNet-oppilaitosverkostot toimivat yhteistyökumppanina ja keskustelufoorumina hyvinvointialueiden toimijoille.

Hyvinvointialueiden ja oppilaitosten tulevasta yhteistyöstä on keskusteltu eri koulutusasteiden DigiNet-verkostoissa. Keskusteluissa ovat korostuneet tutkinto- ja täydentävä koulutus, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta sekä yritys yhteistyö.

DigiNet-verkostojen poikkileikkaavina yhteisinä teemoina ovat nousseet esiin keskinäisen osaamisen tunnistaminen, vahvistaminen, johtaminen ja hyödyntäminen, uusien teknologioiden käyttöönoton menetelmät, tutkimus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen ja niihin liittyvä yhteistyö, työelämäyhteistyö sekä avaintoimijoiden kohtaamisten ja keskustelujen mahdollistaminen. Muun muassa näissä teemoissa on runsaasti yhteistyömahdollisuuksia.

DigiNet-verkostot sekä oppilaitokset haluavat tehdä vahvaa yhteistyötä hyvinvointialueiden päättäjien ja toimijoiden kanssa **tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja oppimistoiminnassa sosiaali- ja terveysalan digitalisaation vaikuttavuuden lisäämiseksi.**

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu esimerkkejä mahdollisista yhteistyön teemoista.

TIEDON JA OSAAMISEN LEVITTÄMINEN	HVA:et	YO	AMK	AO
Tiedon ja osaamisen jalkauttaminen yhteistyössä kansallisesti ja kansainvälisesti	✓	✓	✓	✓

KOULUTUS	HVA:et	YO	AMK	AO
Hyvinvointialueiden henkilöstön osaamistarpeiden kartoittaminen ja kehittäminen tiedonhallintaan ja digitalisaatioon liittyen (esim. STePS-hanke: Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäpalveluiden seuranta ja arviointi (STePS 3.0) - THL STePS 4.0 suunnitellaan s. 2022 Tuulikki Vehko THL)	✓	✓	✓	✓
Valtakunnallisen avoimen oppimateriaalin kehittäminen hyödynnettäväksi kaikille (esim. AOE.fi)		✓	✓	✓
Valtakunnallisen koulutustoiminnan rakenteiden kehittäminen ja oppimisympäristöjen luominen (esim. Digivisio 2035 hanke, Opetus- ja kulttuuriministeriö; HyGGe- hanke, Opetushallitus)		✓	✓	✓

KOULUTUS	HVA:et	YO	AMK	AO
Tutkintokoulutus:				
Jalkautetaan sote-digitalisaatio -osaamista osana työssä oppimista (esim. SotePeda-247sotedigi-osaamisen-maarittely_191120.pdf (sotepeda247.fi))			✓	✓
Tutkinto-opiskelijoiden opintojen hyödyntäminen hyvinvointialueiden toiminnan kehittämisessä, esim. sote-alan YAMK-opiskelijat	✓	✓	✓	✓
Opinnäytetyöt	✓	✓	✓	✓
Alueelle jäävän työvoiman veto- ja pitovoiman vahvistaminen/turvaaminen ennakoivalla toiminnalla mm. työssä oppimisen, opinnäytetöiden ja projektitöiden kautta	✓	✓	✓	✓
Terveyspalveluiden työelämän arkipäivän ymmärrys asiakkaiden, henkilöstön ja työympäristöjen tarpeista	✓	✓	✓	✓
Tulevien ammattilaisten sote-digitalisaation peruseriaatteiden ja -valmiuksien hallinnan varmistaminen ammattiosaamisen arviointikriteerien mukaisesti			✓	✓
Uusien työn pitovoimaa ja osallisuutta lisäävien rakenteiden ja toimintamallien kehittäminen huomioiden digitalisaatio	✓	✓	✓	✓
Täydennyskoulutus:				
Jatkuvan oppimisen tukemiseksi tarvitaan eritasoista osaamisen vahvistamista. Tarvitaan kansallisia koulutusmalleja , joissa voidaan aluksi harjoitella digitaatioja lähiopetuksessa, kunnes ammattilaisella on kyky opiskella verkossa laajemmin.	✓	✓	✓	✓
Joustavasti muuttuviin työelämän tarpeisiin vastaaminen eri asteiden täydennyskoulutuksen avulla ammattilaisille ja ammattia vaihtaville	✓	✓	✓	✓

TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA	HVA:et	YO	AMK	AO
Monialainen, -tieteinen ja -menetelmäinen tutkimusyhteistyö	✓	✓	✓	
Soveltava tutkimus- ja kehittämistyö alueilla		✓	✓	✓
Alueiden ja kansallisten ekosysteemien rakentaminen ja kehittäminen alueiden erityisosaamista hyödyntäen kansainvälisen kilpailukyvyyn vahvistamiseksi sekä kansallinen ja kansainvälinen verkostoyhteistyö	✓	✓	✓	✓
Ulkopuolisen TKI-rahoituksen saaminen (esim. AMK:t ovat aktiivisella toiminnallaan kaksinkertaistaneet ulkopuolisen TKI-rahoituksensa viidessä vuodessa, YO:iden ulkopuolinen rahoitus myös merkittävää)	✓	✓	✓	✓
Tutkimuslaboratorioiden hyödyntäminen yhteistyössä	✓	✓	✓	✓
Tutkimukseen pohjautuvien uusien menetelmien ja ratkaisujen tuominen hyvinvointialueiden käyttöön sekä viimeisimmän tieteellisen tiedon mahdollisuuksien ja sovellettavuuden esille tuominen		✓	✓	✓
Innovaatioiden testaus, asiakaslähtöiset tuotetestaukset ja teknologian käyttö asiakas-rajapinnassa tutkittua tietoa hyödyntäen	✓	✓	✓	✓
TKI-toiminnan kehittäminen sotedigiosaamista tukevissa oppimisympäristöissä (esim. VR/AR -ympäristöt, simulaatio)		✓	✓	✓

YRITYSYHTEISTYÖ	HVA:et	YO	AMK	AO
Hyvinvointialueiden, oppilaitosten ja yritysten kolmikannan hyödyntäminen (käytännönläheinen kehittäminen, luova toiminta, kulttuurihyvinvointi)	✓	✓	✓	✓
Testaus-, pilotointi- ja arviointiympäristöjen, testbedien, living labien, oppimisympäristöjen ja yhteiskehittämisen menetelmien kehittäminen ja hyödyntäminen	✓	✓	✓	✓
Teknologisten palveluiden ja tuotteiden käyttöönotto ja koulutus (esim: toinen aste /käyttöönotto, amk ja yo /koulutusaineistot, amk ja HVA /koulutus)	✓	✓	✓	✓
Vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi ja tutkimus	✓	✓	✓	✓
Osaamisen kehittämisen rakenteet ja sitä tukevat verkostot. Keskinäiset rakenteet osaamisen vaihtoon ja täydentämiseen on luotava selkeäksi kokonaisuuksiksi hyvinvointialueilla. Oppilaitokset täydentävät osaamisellaan yritysten tietotaitoa ja sitovat yrityksiä kansallisiin sekä kansainvälisiin verkostoihinsa.	✓	✓	✓	✓

DigiNet-verkostot yhteistyön ja kokemusten jakamisen sujuvoittajana

DigiNet-verkostot toivovat hyvinvointialueilta seuraavaa:

1. Yhteistyön käynnistäminen alueilla

- TKIO- ja oppilaitosyhteistyöstä vastaavien **yhteyshenkilöiden tunnistaminen digitalisaatioon liittyen**, jotta jatkuva keskinäinen vuorovaikutus voi alkaa muodostua (jos sitä ei vielä ole)
- Yhteistyön järjestäminen käytännössä

2. Kansallisella tasolla verkostoituminen ja yhteistyö

- ***Digitalisaatio yhdistää erilaiset voimavarat -keskustelufoorumi 23.3.2023 klo 12-15***
 - Oppilaitosten ja hyvinvointialueiden TKIO-toimijoiden yhteinen tapaaminen
 - HVA-oppilaitosyhteistyön hyvien käytäntöjen jakaminen ja kansallisen uuden yhteistyön ideointi
 - Kutsu liitteenä

Digitaalisen hyvinvoinnin ja terveyden DigiNet-oppilaitosverkostojen puolesta helmikuussa 2023

DigiNet-koordinaatioryhmä

Helinä Melkas

professori, LUT-yliopisto
puheenjohtaja
DigiNet-yliopistoverkosto

Päivi Haho

yliopettaja, TkT, Metropolia
Ammattikorkeakoulu
puheenjohtaja
DigiNet-ammattikorkeakouluverkosto

Teija Sorri

lehtori, TtM, Turun ammatti-instituutti
puheenjohtaja,
amatillisen toisen asteen
oppilaitosten DigiNet-verkosto

Heidi Zadraks

YAMK, AmO, Forssan ammatti-instituutti
puheenjohtaja,
amatillisen toisen asteen oppilaitosten
DigiNet-verkosto

Outi Ahonen

yliopettaja, TtT, Laurea- ammattikorkeakoulu
DigiNet-ammattikorkeakouluverkosto

Pirjo Vesa

Yliopettaja, SH, ThM, TtT, Metropolia
Ammattikorkeakoulu
DigiNet-ammattikorkeakouluverkosto

Annamaija Id-Korhonen

TtM, LAB-ammattikorkeakoulu
DigiNet-ammattikorkeakouluverkosto

Jukka Lähesmaa

erityisasiantuntija,
Sosiaali- ja terveysministeriö

Veera Virta

Oulun yliopisto
DigiNet-verkostojen koordinaatituki